

Stara technika nakłuwania

Akupunktura to jedna z najstarszych metod leczniczych. W Chinach wykorzystywana jest od prawie 5 tysięcy lat.

Polega ona na wprowadzeniu w określone miejsca na ciele bardzo cienkich i delikatnych igieł, wykonanych ze stali nierdzewnej. Mechanizm działania akupunktury opiera się na fizjologii funkcjonowania układu nerwowego.

Bodziec, który wywołuje igła biegnie nerwami obwodowymi do centralnego układu nerwowego, czyli mózgu. Tam wytwarzany jest impuls „naprawczy”, przesyłany następnie do chorego narządu lub układu.

Mechanizm działania akupunktury opiera się na fizjologii układu nerwowego

FOT. PAWEŁ NOWAK

DLA KOGO – TAK, DLA KOGO – NIE?

Wskazania do nakłuwań nie są jednoznaczne. O zastosowaniu zabiegów decyduje lekarz, który ocenia stan pacjenta i stopień zaawansowania choroby.

Najlepiej na leczenie akupunkturą odpowiadają:

- choroby zwyrodnieniowe narządu ruchu;
- porażenia i niedowłady;
- migrenowe bóle głowy;
- otyłość;
- nałogi (np. nikotynizm, alkoholizm);
- zaburzenia hormonalne;
- obniżona odporność organizmu.

Bezwzględne przeciwwskazanie do wykonywania akupunktury stanowią:

- choroby skórne;
 - stany gorączkowe niewiadomego pochodzenia;
 - ostre choroby narządów wewnętrznych;
 - hemofilia;
 - znaczne wyniszczenie organizmu;
 - wiek niemowlęcy.
- Istnieje również wiele stanów, podczas których akupunktura jest stosowana, ale w ograniczonym zakresie. Należą do nich:
- ciąża (tylko pod kontrolą ginekologa położnika);
 - menstruacja;
 - złośliwa choroba nowotworowa (tylko w celu zniesienia bólu);
 - choroby psychiczne (tylko pod kontrolą psychiatry);
 - wpływ alkoholu i narkotyków.

ZA

Powrót do równowagi

DR N. MED. PIOTR WOŹNIAK, PREZES POLSKIEGO TOWARZYSTWA AKUPUNKTURY
FOT. PAWEŁ NOWAK

Akupunktura jest uznaną metodą leczenia i cennym uzupełnieniem współczesnej medycyny konwencjonalnej. Jej zagadnieniom poświęca się coraz więcej miejsca, coraz lepiej poznawane są mechanizmy jej działania, a w prowadzonych na szeroką skalę badaniach naukowych potwierdzone są jej niezwykle właściwości. Od 1997 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) dzieli wskazania dla akupunktury na cztery grupy w zależności od udokumentowanej skuteczności. Największe zastosowanie metoda ta znajduje w ponad 100 schorzeniach. Najlepiej na leczenie reagują pacjenci z chorobami na tle czynnościowym, to znaczy takimi, w których zaburzona jest nie sama struktura, ale czynność danego narządu. Akupunktura sprawdza się też jako metoda leczenia bólu. Bywa, że ogranicza lub nawet zastępuje stosowanie dużych dawek leków przeciwbólowych, które mają niekorzystny wpływ na układ pokarmowy, wątrobę, nerki. Udokumentowane jest również korzystne działanie akupunktury jako metody profilaktycznej, czyli zapobiegającej rozwojowi

wielu chorób, np. poprzez pobudzenie aktywności mechanizmów obronnych, złagodzenie skutków nadmiernego stresu. Nie trzeba żyć zgodnie z ogólnie pojętą filozofią Wschodu, by stosować z powodzeniem zabiegi akupunktury. Zwykle jest jednak tak, że osoby, którym metoda ta pomogła, zaczynają się interesować wschodnimi systemami zdrowia: jogą, tai chi, dietą. Zwykle zwalniają tempo życia, uspokajają się, co jest w naszej szybkiej i hałaśliwej cywilizacji bardzo potrzebne. Akupunktura pozwala bowiem powrócić do równowagi i harmonii organizmu. Wychodzę z założenia, że z każdej medycyny trzeba brać to, co najlepsze. Należy jednak pamiętać, że zabiegi akupunktury powinni wykonywać wyłącznie lekarze po zebraniu dokładnego wywiadu i zbadaniu pacjenta. Warto też sprawdzić, czy specjalista posiada certyfikat Polskiego Towarzystwa Akupunktury. Przestrzegam przed osobami, które nielegalnie zajmują się akupunkturą, ponieważ źle wykonany zabieg może stanowić poważne zagrożenie zdrowia, a nawet życia. (MAT)

PRZECIWIW

„Nie” dla akupunktury w intensywnej terapii

DR N. MED. WOJCIECH KRAJEWSKI, KIEROWNIK ZAKŁADU ANESTEZJOLOGII I INTENSywNEJ TERAPII MEDYCZNEJ INSTYTUTU CENTRUM ZDROWIA MATKI POLKI W ŁODZI
FOT. PAWEŁ NOWAK

Skuteczność akupunktury w dużym stopniu zależy od silnego związku między lekarzem stosującym tę metodę a chorym oczekującym pomocy. Istotne jest przekonanie pacjenta, że akupunktura przyniesie mu ulgę: zniesie lub istotnie ograniczy jego dolegliwości. W intensywnej terapii najczęściej mamy do czynienia z chorym nieprzytomnym lub ze znacznie ograniczoną świadomością. Zwykle nie ma z nim kontaktu, brakuje więc istotnego elementu terapii akupunktury. Poza tym w intensywnej terapii większość chorób ma swoją anatomiczną lub materialną przyczynę. Niedrożność dróg oddechowych, krwotok pourazowy czy zawał mięśnia sercowego są zdarzeniami, które wymagają usunięcia przyczyny ich powstania. Leczenie akupunkturą nie usunie ciała obcego z krtańi duszającego się ani też nie rozszerzy czy nie udroźni krytycznie zamykającego się światła naczynia wieńcowego, objętego procesem miażdżycowym. Należy podkreślić, że w większości przypadków skuteczne leczenie akupunkturą jest procesem

długotrwałym, wymaga wielokrotnych seansów i odpowiedniego czasu na pozytywną odpowiedź chorego organizmu. W intensywnej terapii natomiast leczenie musi być podjęte natychmiast, trwać krótko i przynieść szybki efekt. Nie można jednak negować potencjalnych możliwości stosowania akupunktury w intensywnej terapii jako leczenia wspomagającego, postępowania uzupełniającego. Efektów takich można oczekiwać np. w terapii ciężkich zakażeń, gdy odpowiednio zastosowane leczenie akupunkturą, uaktywniając naturalną odporność, wspomogę leczenie podstawowe, jakim będzie terapia antybiotykowa. Akupunktura ma swoje osiągnięcia także w procesach rehabilitacji chorych wprowadzonych ze stanów zagrożenia życia. Podsumowując, tam gdzie konieczne jest natychmiastowe odwrócenie groźnych zjawisk, zagrażających życiu lub zdrowiu, co jest domeną intensywnej terapii i medycyny ratunkowej, akupunktura nie znajduje zastosowania.